

Koniugacja

Autor: Halina Karaś

Koniugacja (łac. coniugatio ‘sprzęganie się’) to odmiana czasowników przez osoby, liczby, czasy, tryby i strony, a także przez rodzaje (co dotyczy czasu przeszłego, przyszłego analitycznego oraz trybu przypuszczającego); także zespół form fleksyjnych czasowników, typ ich odmiany. Różnice między gwarami a językiem ogólnym w zakresie koniugacji sprowadzają się do innej przynależności koniugacyjnej niektórych czasowników, np. kupać = kupować należy do kon. am, asz (kupam, kupasz, itd.), czy występowania odmiennych końcówek osobowych, np. w 1. os. lmn. końcówki wa, ma, me: chodziwa, chodzima, chodzime, w 2 os. ta: chodzita. Niekiedy różnice mogą dotyczyć całego zasobu form, np. czasowniki mleć, pleć. Zob. Bezokolicznik, Czasownikowe formy nieosobowe, Imiesłowy, Tryb przypuszczający, Tryb rozkazujący.